

Одноманітність на уроках призводить до неефективності проведення навчання. Учні цікавлять нестандартні методи навчання, за допомогою яких учні непомітно для себе будуть навчатись. Таким методом навчання є гра. Використання ігрових моментів під час уроку зможе мотивувати учня, зацікавлювати та активізувати начальну діяльність. Гра є засобом, як навчання так і виховання, адже під час ігор учні вчаться працювати в колективі та знаходити компроміси, тобто гра є цілісним педагогічним процесом.

Застосування різноманітних ігрових форм на уроці сприятиме активній пізнавальній діяльності учнів і зацікавленню їх до навчання, застосування нетрадиційних методів навчання дасть змогу учням використати здобуті біологічні знання, для цього вчитель має добре володіти новітніми методами навчання, які спонукали дітей навчатись та пізнавати нове.

При виборі дидактичної гри вчитель має ретельно продумати ігрову ситуацію та обов'язково поєднувати пізнавальний та ігровий компонент. Коли вчитель створює ігрову ситуацію важливо що вона відповідала змісту програми, а діяльність учнів під час гри була чітко спланована та спрямована на досягнення поставленої цілі.

Література

1. Артемова Л. В. Вчися граючись. – К.: Томіріс. – 1990. – 170 с. С. 3-5
2. Використання гри для активізації навчально-виховного процесу: Посіб. для студ. пед. вузу та викладачів / Уклад.: Мішкурова В. Ф.; Пашенко М. І. – К.: Наук. світ, 2001. – 270 с.
3. Задорожний К.М. Навчальні ігри на уроках біології. - Х.: Вид.група "Основа", 2006. – 224 с.
4. Сучасний урок. Інтерактивні технології навчання: Наук.-метод. посібн. / За ред. О. Пометун. –К.: Вид. А.С.К. – 2003. – 192 с.
5. Методика викладання біології, математики та економічних дисциплін. Точка доступу: <http://osvita.ua/school/theory/734/>
6. Нетрадиційні форми навчання в сучасній загальноосвітній школі. Точка доступу: <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/1789>

УДК 37.025.6

ЗАСТОСУВАННЯ ПРИЙОМІВ МНЕМОТЕХНІКИ НА УРОКАХ БІОЛОГІЇ 6 КЛАСУ

Задорожня А. М., студентка

Іванченко С. А., магістр середньої освіти

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Останнім часом педагоги відзначають, що зацікавленість учнів у вивченні шкільних предметів, зокрема біології, значно знизилася. Як наслідок школярі не бажають розуміти, аналізувати та запам'ятовувати навчальний матеріал. Матеріал з біології має значний обсяг, тому учні не в усіх випадках спроможні легко його запам'ятати. Є теми важкі для розуміння. Трапляється, що важкі терміни учням легше, тоді як більш простий матеріал забувається. Ефективність застосованих на уроці прийомів та методів може бути різною, вона визначається індивідуальними особливостями кожної дитини. Отже, перед учителем формується завдання розробити і провести урок таким чином, щоб зробити матеріал доступним, зацікавити учнів в ньому, забезпечити його запам'ятовування і можливість відтворення через деякий час.

Віднедавня провідні педагоги стали розглядати мнемотехніку, як методичний прийом, застосування якого на уроках досить ефективне. Цей прийом допомагає розвивати пам'ять та творчу уяву учнів.

«Мнемоніка (мнемотехніка) – сукупність спеціальних прийомів і способів, що полегшують запам'ятовування і збільшують обсяг пам'яті шляхом утворення штучних асоціацій» [1].

У Давній Греції мнемоніка була лише частиною риторики і слугувала для запам'ятовування об'ємних промов [4]. З часом вона відокремилася в окрему дисципліну. Зокрема в Кембриджі Джордано Бруно викладалася класична мнемотехніка. П. Рамус вважається засновником педагогічної мнемотехніки, яка на відміну від класичної хоча й була менш ефективною але легшою для розуміння. Саме методи педагогічної мнемотехніки застосовують і в наш час у педагогічній діяльності [3,6].

Український науковець Г. А. Чепурний є автором сучасної класифікації методів ефективного засвоєння інформації. Вона спирається на принцип групування прийомів мнемотехніки у методи залежно від функціонального призначення [5]. Прийом мнемотехніки являє собою порядок та спосіб дій, які збільшують ефективність засвоєння знань. Тоді метод мнемотехніки є групою прийомів, які мають подібний механізм дії [2].

Аналітичний огляд методів та прийомів мнемотехніки, описаних у літературі, дозволяє виокремити п'ять методів: перетворення, зв'язування, порядкова система, підсилення та збереження, кожен з яких складається з певної кількості мнемотехнічних прийомів.

Поділ методів досить умовний. На практиці зазвичай застосовують об'єднання кількох прийомів для посилення ефективності запам'ятовування інформації. Таких комбінацій може бути безліч. На основі отриманих знань кожен учень створює власний метод, який є найефективнішим та найзручнішим.

Опанувати методи запам'ятовування досить легко. Складність в засвоєнні методик полягає у значних витратах часу на уроках. Ефективнішим є проведення тренінгів, де учні в ігровій формі опановують відомі методи. Засвоєні прийоми та методи можливо застосовувати при викладанні різних дисциплін, вони не потребують значних змін у власному стилі та методиці викладання.

Література

1. Андреева І. В. Мнемотехніка як педагогічна технологія у валеологічному супроводі учнів початкової школи: автореферат. дис. канд.пед. наук: 13.00.01. Санкт-Петербург, 2014, 23 с.
2. Акімова Г. Память на пять! Эффективные мнемотехники для детей и взрослых. Москва : У-Фактория, 2006. 272 с.
3. Безкоровайна Л.М. Роль емоційного компоненту в регуляції навчальної діяльності старшокласників на уроках біології. Науковий вісник ХДПУ. Психологічні науки. Харків : ХДПУ, 1999. Вип. 2. С.6–10.
4. Гайдаенко М. Эйдетика удивительная реальность. *Психолог*. 2011. № 28. С. 54
5. Зяблицева М. А. Моментальні прийоми запам'ятовування. Мнемотехніка розвідників. Вид. 2-е. Ростов на Дону: Фенікс, 2005. 160 с.
6. Зіганов М. Мнемотехніка. Запам'ятовування на основі візуального мислення. Київ : «Школа раціонального питаня», 2000. 124 с.

УДК 372.857:371.3

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ БІОЛОГІЇ У ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Заєць О.І., студентка

Назаренко Н. В. кандидат педагогічних наук, доцент

Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького

Процес становлення нової Української школи зумовлений суспільно-економічними потребами держави в підготовці майбутніх фахівців до професійної діяльності в нових ринкових умовах. Головна роль у вирішенні цього питання належить закладам загальної середньої освіти. Сучасна система освіти потребує докорінного реформування, але вжиті державою заходи без їх розуміння і підтримки всередині системи не в змозі розв'язати всі